

Ņujorkas Konvencija par ārvalstu šķīrējtiesu nolēmumu atzīšanu un izpildīšanu

(Ņujorka, 1958.gada 10.jūnijs)

I pants

1. Šī Konvencija piemērojama, atzīstot un izpildot tos šķīrējtiesas nolēmumus, kas nav pieņemti tās valsts teritorijā, kur prasa šādu nolēmumu atzīšanu un izpildīšanu, strīdos, kuros puses var būt kā fiziskas, tā arī juridiskas personas. Tā piemērojama arī šķīrējtiesas nolēmumiem, kas nav iekšēji nolēmumi tajā valstī, kur izprasa to atzīšanu un izpildīšanu.

2. Termins "šķīrējtiesas nolēmumi" neaptver tikai tos šķīrējtiesas nolēmumus, ko pieņēmuši katrā atsevišķā lietā ieceltie šķīrējtiesneši, bet arī to pastāvīgo šķīrējtiesas orgānu pieņemtus nolēmumus, pie kuriem puses griezušās.

3. Parakstot un ratificējot šo Konvenciju vai tai pievienojoties, vai iesniedzot šīs Konvencijas X pantā paredzēto paziņojumu, jebkura valsts var, ievērojot savstarpīgumu, paziņot, ka tā piemēros šo Konvenciju, atzīstot un izpildot šķīrējtiesas nolēmumus, kas pieņemti tikai otras Līgumslēdzēja Valsts teritorijā. Tā var arī paziņot, ka tā piemēros šo Konvenciju tikai strīdos, kas rodas līgumu vai citās tiesiskajās attiecībās, kuras pēc valsts, kas tādu iesniegumu izdara, nacionālā likuma ir komerciālas.

II pants

1. Katra Līgumslēdzēja Valsts atzīst rakstveida nolīgumu, pēc kura puses apņemas nodot šķīrējtiesām visus vai kādus strīdus, kas radušies vai var rasties starp tām sakarā ar kādām līguma vai citām tiesiskajām attiecībām, kuru objekts var būt šķīrējtiesas izskatīšanas priekšmets.

2. Termins "rakstveida nolīgums" ietver šķīrējtiesas piezīmi pušu parakstītajā līgumā vai šķīrējtiesas nolīgumā vai apmainoties vēstulēm vai telegrammām.

3. Līgumslēdzēja Valsts tiesai, ja tai iesniedz prasību jautājumā, par kuru puses noslēgušas šajā pantā paredzēto nolīgumu, pēc vienas puses lūguma jānosūta puses šķīrējtiesā, ja neatzīs, ka minētais nolīgums nederīgs, zaudējis spēku vai to nevar izpildīt.

III pants

Katra Līgumslēdzēja Valsts atzīst šķīrējtiesas nolēmumus par obligātiem un izpilda tos saskaņā ar tās teritorijas procesuālajām normām, kur izprasa šo nolēmumu atzīšanu un izpildi, ievērojot tālākajos pantos izsacītos noteikumus. Atzīstot un izpildot šķīrējtiesas nolēmumus, kam piemēro šo Konvenciju, nav jāpiemēro ievērojami smagāki noteikumi vai augstāka maksa vai nodevas nekā tās, kas ir iekšējo šķīrējtiesas nolēmumu atzīšanai un izpildīšanai.

IV pants

1. Lai panāktu iepriekšējā pantā minēto atzīšanu un izpildīšanu, puse, kas, izprasa atzīšanu un izpildīšanu, nododot tādu lūgumu, iesniedz:

a) pienācīgi apliecinātu šķīrējtiesas nolēmuma oriģinālu vai tā pienācīgi apliecinātu norakstu;

b) II pantā minētā nolīguma oriģinālu vai tā pienācīgi apliecinātu norakstu.

2. Ja šķīrējtiesas nolēmums vai nolīgums nav izteikts tās valsts oficiālajā valodā, kur šī nolēmuma atzīšana un izpildīšana tiek prasīta, puse, kas lūdz šo nolēmumu atzīt un izpildīt, iesniedz šo dokumentu tulkojumu tādā valodā. Tulkojums jāapliecina oficiālam vai zvērinātam tulkam vai diplomātiskai vai konsulārai iestādei.

V pants

1. Šķīrējtiesas nolēmuma atzīšanu un izpildīšanu var atteikt pēc tās puses lūguma, pret kuru tā vērsta, tikai tad, ja šī puse iesniegs tās vietas kompetentam varas orgānam, kur izprasa atzīšanu un izpildīšanu, pierādījumus, ka:

a) II pantā norādītajā nolīgumā puses bijušas kaut kādā ziņā rīcības nespējīgas pēc tām piemērojamā likuma vai šis nolīgums nav spēkā pēc likuma, kam puses šo nolīgumu pakļāvušas, bet, ja tāda norādījuma nav, - pēc tās valsts likuma, kur nolēmums pieņemts, vai

b) pusei, pret kuru nolēmums pieņemts, nav pienācīgi paziņots par šķīrējtiesneša iecelšanu vai šķīrējtiesas izskatīšanu vai arī tā citu iemeslu dēļ nav varējusi iesniegt savus paskaidrojumus, vai

c) norādītais nolēmums pieņemts par strīdu, kas nav paredzēts šķīrējtiesas nolīguma vai šķīrējtiesas piezīmes līgumā noteikumos vai neatbilst tiem, vai arī tajā ir noteikumi par jautājumiem, kas neietilpst šķīrējtiesas nolīgumā vai šķīrējtiesas piezīmē līgumā, tomēr, ja noteikumus par jautājumiem, kas ietilpst šķīrējtiesas nolīgumā vai piezīmē, var atdalīt no tiem, kas neietilpst tādā nolīgumā vai piezīmē, tad šķīrējtiesas nolēmuma to daļu, kurā ir noteikumi par jautājumiem, kas ietilpst šķīrējtiesas nolīgumā vai šķīrējtiesas piezīmē līgumā, var atzīt un izpildīt, vai

d) šķīrējtiesas orgānu sastāvs vai šķīrējtiesas process nav atbildeši pušu nolīgumam vai, ja nav tāda, nav atbildeši tās valsts likumam, kur notikusi šķīrējtiesa, vai

e) nolēmums pusēm vēl nav kļuvis galīgs vai to atcēlis vai apturējis tā izpildīšanu tās valsts kompetents varas orgāns, kur tas pieņemts, vai tās valsts kompetents varas orgāns, kuras likums tiek piemērots.

2. Šķīrējtiesas nolēmuma atzīšanu un izpildīšanu var arī atteikt, ja tās valsts kompetents varas orgāns, kurā izprasa atzīšanu un izpildīšanu, konstatēs, ka:

a) strīdus objekts nevar būt šķīrējtiesas izskatīšanas priekšmets pēc tās valsts likumiem, vai

b) šī nolēmuma atzīšana un izpildīšana pretrunīga šīs valsts publiskajai kārtībai.

VI pants

Ja V panta 1.punkta "e" apakšpunktā norādītajai kompetentajai varas iestādei bijis iesniegts lūgums atcelt vai apturēt šķīrējtiesas nolēmuma izpildīšanu, tad tā varas iestāde, kas lūgusi atzīt un izpildīt šo nolēmumu, var, ja atzīst, ka tas ir lietderīgi, atlikt jautājuma izšķiršanu par šī nolēmuma izpildīšanu un var arī pēc tās puses lūguma, kas lūdz šo nolēmumu izpildīt, uzdot otrai pusei rūpēties par attiecīgu nodrošinājumu.

VII pants

1. Šīs Konvencijas noteikumi neskar Līgumslēdzēju Valstu noslēgto daudzpusīgo vai divpusīgo nolīgumu būtību šķīrējtiesas nolēmumu atzīšanas un izpildīšanas jautājumā un neatņem nevienai ieinteresētajai pusei tiesības izmantot jebkuru šķīrējtiesas nolēmumu tādā kārtībā un tajos ietvaros, ko pieļauj tās valsts likums vai starptautiskie līgumi, kur izprasa tāda šķīrējtiesas nolēmuma atzīšanu un izpildīšanu.

2. 1923.gada Ženēvas Protokols par šķīrējtiesas piezīmēm un 1927. gada Ženēvas Konvencija par ārvalstu šķīrējtiesas nolēmumu izpildīšanu zaudē spēku starp Līgumslēdzējām Valstīm pēc tam, kad tām kļūst saistoša šī Konvencija un ciktāl tā kļūst tām saistoša.

VIII pants

1. Šo Konvenciju var parakstīt līdz 1958.gada 31.decembrim Apvienoto Nāciju Organizācijas jebkuras locekles vārdā, kā arī jebkuras valsts vārdā, kas ir vai kļūs vēlāk Apvienoto Nāciju Organizācijas kādas specializētas iestādes locekle vai kas ir vai kļūs vēlāk Starptautiskās Tiesas Statūta dalībniece, vai jebkuras citas valsts vārdā, ko uzaicinās Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā Asambleja.

2. Šī Konvencija jāratificē, un ratifikācijas dokumenti deponējami pie Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsēkretāra.

IX pants

1. Šai Konvencijai var pievienoties visas VIII pantā minētās valstis.

2. Pievienošanās notiek, deponējot pie Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsēkretāra dokumentus par pievienošanos.

X pants

1. Parakstot vai ratificējot šo Konvenciju vai tai pievienojoties, jebkura valsts var paziņot, ka šī Konvencija attiecas uz visām vai dažām teritorijām, par kuru starptautiskajām attiecībām tā atbildīga. Tāds paziņojums stājas spēkā reizē ar šīs Konvencijas stāšanos spēkā šai valstī.

2. Jebkurā laikā pēc iepriekš norādītā tāda attiecināšana var rasties ar paziņojuma starpniecību uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsēkretāra vārda un stājas spēkā deviņdesmitajā dienā pēc

tam, kad Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsēkretārs saņēmis šo paziņojumu, vai dienā, kad attiecīgajai valstij stājas spēkā šī Konvencija, atkarībā no tā, kurš termiņš beidzas vēlāk.

3. Kas attiecas uz teritorijām, uz kurām šī Konvencija neattieksies, to parakstot vai ratificējot, vai pievienojoties tai, tad katrai ieinteresētajai valstij jāizskata jautājums, vai iespējams veikt pasākumus, kas nepieciešami, lai šīs Konvencijas piemērošanu attiecinātu uz norādītajām teritorijām ar noteikumu, ka tādu teritoriju, kur tas nepieciešams pēc konstitūcijas prasībām, valdības piekrīt.

XI pants

Federālajām un neunitārajām valstīm piemērojami šādi noteikumi:

a) pēc šīs Konvencijas tiem pantiem, kas attiecas uz federālās varas likumdošanas jurisdikciju, federālās valdības saistības attiecīgajos ietvaros ir tādas pašas kā to Līgumslēdzēju Valstu saistības, kas nav federālas valstis;

b) kas attiecas uz šīs Konvencijas tiem pantiem, kuri attiecas uz to valstu vai provinču, kas veido federāciju, likumdošanas jurisdikciju, kurām saskaņā ar federācijas konstitucionālo sistēmu nav jāveic likumdošanas pasākumi, tad federālā valdība iepazīstina ar tādiem pantiem un savu labvēlīgo ieteikumu valstu vai provinču attiecīgās varas iestādes iespējami īsā laikā;

c) federālai valstij, kas piedalās šajā Konvencijā, ja ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsēkretāra starpniecību jebkura cita Līgumslēdzēja Valsts prasa, jāiesniedz uzziņa par federācijas un tās sastāvdaļu likumiem un praksi, kam ir sakars ar šīs Konvencijas jebkuru konkrētu noteikumu, norādot, kā šis noteikums izpildīts ar likumdošanas vai citādiem pasākumiem.

XII pants

1. Šī Konvencija stājas spēkā deviņdesmitajā dienā pēc tam, kad deponēti trešie ratifikācijas dokumenti vai dokumenti par pievienošanu.

2. Katrai valstij, kas šo Konvenciju ratificējusi vai tai pievienojusies pēc trešo ratifikācijas dokumentu vai dokumentu par pievienošanu deponēšanas, šī Konvencija stājas spēkā deviņdesmitajā dienā pēc tam, kad šī valsts deponējusi savus ratifikācijas dokumentus vai dokumentus par pievienošanu.

XIII pants

1. Jebkura Līgumslēdzēja Valsts var denonsēt šo Konvenciju ar rakstveida paziņojumu Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsēkretāram. Denonsēšana stājas spēkā gadu pēc tam, kad Ģenerālsēkretārs saņēmis šo paziņojumu.

2. Jebkura valsts, kas, pamatojoties uz X pantu, nodevusi iesniegumu vai paziņojumu, var vēlāk jebkurā laikā iesniegt paziņojumu Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsēkretāram, ka šīs

Konvencijas darbība attiecīgajā teritorijā izbeidzas gadu pēc tam, kad Ģenerālsēkretārs saņēmis šo paziņojumu.

3. Šo Konvenciju piemēros šķīrējtiesas nolēmumiem, kuru atzīšanas un izpildīšanas kārtošana sāka pirms denonsēšanas stāšanās spēkā.

XIV pants

Nevienai Līgumslēdzējai Valstij nav tiesību izmantot šo Konvenciju pret citām Līgumslēdzējām Valstīm savādāk nekā tajos ietvaros, kuros tās pienākums šo Konvenciju piemērot.

XV pants

Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsēkretārs paziņo VIII pantā minētajām valstīm:

- a) par parakstīšanu un ratifikāciju saskaņā ar VIII pantu;
- b) par pievienošanu saskaņā ar IX pantu;
- c) par iesniegumiem un paziņojumiem, kas izriet no I, X un XI panta;
- d) par šīs Konvencijas spēkā stāšanās datumu saskaņā ar XII pantu;
- e) par denonsēšanām un paziņojumiem saskaņā ar XIII pantu.

XVI pants

1. Šī Konvencija, kuras krievu, angļu, spāņu, ķīniešu un franču teksti ir vienlīdz autentiski, glabājas Apvienoto Nāciju Organizācijas arhīvā.

2. Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsēkretārs nosūta šīs Konvencijas apliecinātus norakstus VIII pantā minētajām valstīm.